



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 май 2024 г.
(OR. en)

9775/24

LIMITE

ENER 222
ENV 504
CLIMA 198

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Европейски зелен пакт – Актуално състояние и бъдещи действия = Обмен на мнения

С оглед на заседанието на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика на 30 май 2024 г. приложено се изпраща на делегациите изготвеният от председателството документ за обсъждане относно актуалното състояние и бъдещите действия във връзка с Европейския зелен пакт.

**Документ за обсъждане, изготвен от председателството
Европейски зелен пакт**

Актуално състояние и бъдещи действия

От стартирането на Европейския зелен пакт преди по-малко от пет години Комисията и съзаконодателите на ЕС осигуриха благоприятната стратегическа и регулаторна рамка за постигане на целите в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и за поддържане на ориентацията на Европа към неутралност по отношение на климата и устойчива икономика до 2050 г. Скоро след встъпването си в длъжност председателят Фон дер Лайен обяви Европейския зелен пакт¹ като всеобхватна стратегия за растеж, чиято цел е ЕС да се превърне в справедливо и благоденстващо общество с модерна и конкурентоспособна икономика, в която ресурсите се използват ефективно. В рамките на тази стратегия Комисията поема ангажимент за преодоляване на предизвикателствата в областта на енергетиката, климата и околната среда и за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. в съответствие с Парижкото споразумение.

В този контекст до 2024 г. съзаконодателите постигнаха съгласие по голям брой законодателни инициативи в областта на енергетиката, които се очаква да преобразят енергийната система в Европа през идните години. Повечето от тези инициативи вече влязоха в сила. В допълнение към това националните планове на държавите членки в областта на енергетиката и климата (НПЕК) играят важна роля за гарантиране на постигането на договорените за целия ЕС цели, както и на целите на Зеления пакт. Чрез въвеждането на първата по рода си общоевропейска и ориентирана към бъдещето стратегическа рамка за планиране НПЕК допринасят за стабилността и предвидимостта на политиката, предоставяйки необходимата сигурност за инвеститорите, за да се стимулират инвестициите в хода на прехода към чиста енергия.

¹ COM(2019) 640 final.

Тъй като чистият преход навлиза във фазата си на изпълнение, акцентът трябва да се постави върху бързото и единно постигане на резултати във всички държави — членки на ЕС, въз основа на договорената рамка. Въпреки значителния напредък, постигнат през първите пет години от изпълнението на Европейския зелен пакт, ще бъдат необходими допълнителни усилия, за да продължи изпълнението на повишените цели на ЕС за 2030 г. в областта на енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници, включително бързо и пълно прилагане на актуализираната законодателна рамка в държавите членки, финализиране на НПЕК, които са съизмерими с договореното равнище на амбиция, и създаване на рамка за улесняване, която да отчита горепосочените цели и да дава възможност за постигането им, наред с другото чрез разгръщане на мрежова инфраструктура.

Успоредно с това има потенциал за допълнително укрепване на настоящата рамка на Европейския зелен пакт с цел по-добро подпомагане на конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб. В тази връзка следва да се припомни, че на 17 и 18 април Европейският съвет обяви нов пакт за европейската конкурентоспособност, чиято цел е да се изгради стабилна, иновативна и устойчива икономика и да се стимулира конкурентният преход на Съюза към неутралност по отношение на климата. Същевременно лидерите на ЕС призоваха към постигане на същински енергиен съюз чрез гарантиране на доставки на изобилна, финансово достъпна и чиста енергия, който обслужва двойната цел за европейски енергиен суверенитет и неутралност по отношение на климата.

Необходимо е електрификацията да продължи, за да се даде възможност на всички сектори да постигнат целите на Зеления пакт, да се повиши конкурентоспособността и да се осигури справедлив преход за всички. Поради това развитието на електроенергийните мрежи и добре функциониращият истински европейски енергиен съюз ще продължат да бъдат от основно значение. По отношение на функционирането на вътрешния пазар на електроенергия беше постигнат значителен напредък при неотдавнашното преразглеждане на рамката за пазара на електроенергия. Преминаването към напълно декарбонизирана енергийна система обаче ще създаде допълнителни предизвикателства.

В този контекст и с оглед на съществения напредък, който беше отбелязан по стратегията за Европейския зелен пакт, белгийското председателство би желало да поиска становищата на делегациите по следните два аспекта:

1. Как можем да ускорим изпълнението на целите за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници до 2030 г.? Смятате ли, че са необходими допълнителни политики, насоки, препоръки или специални механизми за финансиране от страна на ЕС в подкрепа на постигането на тези цели?
 2. В допълнение към обсъжданията относно инфраструктурата на електроенергийната мрежа, какви допълнителни стъпки (законодателни и/или оперативни) са необходими за постигането на истински енергиен съюз?
-